

Natuurtoets (Wnb) voor de Schotsdwarsweg 2a te Staphorst

Rapport: 2017-167

Natuurtoets (Wnb) voor de Schotsdwarsweg 2a te Staphorst

Colofon

© 2017 Fopma NatuurAdvies

Opdrachtgever:

Erwin Tuin

Tekst, samenstelling:

Albert Fopma, *Fopma NatuurAdvies*
Rietdekkersdreef 903
7328 AR Apeldoorn

Wijze van citeren:

Fopma, A, 2017. Natuurtoets (Wnb) voor de Schotsdwarsweg 2a te Staphorst; *Fopma NatuurAdvies Rapport 2017-167*, Apeldoorn.

Niets uit dit rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Fopma NatuurAdvies. Ook mag het zonder een dergelijke toestemming niet worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Fopma NatuurAdvies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Fopma NatuurAdvies. De opdrachtgever vrijwaart Fopma NatuurAdvies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Fopma NatuurAdvies is lid van het Netwerk Groene Bureaus

De informatie in dit rapport is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	5
1.1	ACHTERGROND	5
1.2	AANLEIDING	5
1.3	PROBLEEMSTELLING / DOELSTELLING	6
2	SOORTBESCHERMING – WET NATUURBESCHERMING	7
2.1	BESCHERMINGSREGIME SOORTEN VOGELRICHTLIJN	7
2.2	BESCHERMINGSREGIME SOORTEN HABITATRICHTLIJN	7
2.3	BESCHERMINGSREGIME ANDERE SOORTEN	7
2.4	ZORGPLICHT	7
2.5	VERANDERINGEN T.O.V. FLORA- EN FAUNAWET	7
2.6	PROVINCIALE OMGEVINGSVERORDENING OVERIJSEL (POV)	8
3	LIGGING ONDERZOEKSGBIED EN ONDERZOEKSOPZET	9
3.1	LIGGING ONDERZOEKSGBIED	9
3.2	ONDERZOEKSMETHODE	9
3.2.1	<i>Bronnenonderzoek</i>	9
3.2.2	<i>Veldbezoek</i>	9
4	INVENTARISATIE NATUURWAARDEN	10
4.1	VOGELS (WNB § 3.1)	10
4.1.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	10
4.1.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vogels)</i>	11
4.2	VLEERMUIZEN (WNB § 3.2)	12
4.2.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	12
4.2.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)</i>	12
4.3	OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	13
4.3.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	13
4.3.2	<i>Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)</i>	14
4.4	AMFIBIEËN, VISSSEN EN REPTIELEN	14
4.4.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	14
4.4.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)</i>	15
4.5	VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	15
4.5.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	15
4.5.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)</i>	15
4.6	VAATPLANTEN	16
4.6.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	16
4.6.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)</i>	16
5	BEOORDELING WET NATUURBESCHERMING	17
5.1	VOGELS	17
5.2	HUISMUS (MITIGATIE)	17
5.3	OVERIGE SOORTEN	19
6	GEBIEDSBESCHERMING	20
6.1	EHS OVERIJSEL	20
6.2	WET NATUURBESCHERMING - NATURA 2000 GEBIEDEN	21
7	CONCLUSIES	22
7.1	CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	22
7.2	CONCLUSIE EHS	22
7.3	CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (GEBIEDEN)	22
8	BRONNEN	23
8.1	LITERATUUR	23
8.2	GERAADPLEEGDE WEBSITES	23
	BIJLAGE 1 ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN VAN DE WNB	24

BIJLAGE 2 PROCES BEOORDELING ONTHEFFING WNB	25
BIJLAGE 3 JAARROND BESCHERMDE VOGELS	26
BIJLAGE 4 SAMENVATTING NDFF	27
BIJLAGE 5 POV OVERIJSEL	28

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

De opdrachtgever, wil de achterzijde van de boerderij aan Schotsdwarsweg 2a te Staphorst ombouwen tot een tweede woning.

In deze Natuurtoets wordt gekeken of er voor de realisering van de plannen nog een ontheffing (soorten) op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is. Ook kan uitsluitel gegeven worden of de gemeente bij een Omgevingsvergunning een verklaring van geen bedenkingen moet aanvragen.

Het rapport kan tevens gebruikt worden bij de bestemmingsplanprocedure. In hoofdstuk 7 staan de conclusies van de natuurtoets.

De te toetsen activiteit betreft:

- Achterhuis ombouwen van deel naar tweede woning.
- Vervangen dak en muren achterhuis.
- Verwijderen dakkapel aan oostzijde.
- Verwijderen van enkele grotere struiken en coniferen.
- Verwijderen van schuurtje en kas.

Figuur 1. Luchtfoto met ligging onderzoeksgebied (zwarte vlak) / plangebied (rode pijl) (Bron: NDFF).

1.2 Aanleiding

De aanleiding voor het maken van een natuurtoets is de noodzaak en de wens om vooraf uit te sluiten dat door het project natuurwaarden aangetast kunnen worden.

Realisatie van de voorgenomen plannen kan invloed hebben op de bepalingen in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten in Nederland. Overtreding van de verbodsbepalingen (bijlage 1) ten aanzien van streng beschermde soorten vereist mogelijk een ontheffing.

Figuur 2. Foto's planlocatie

1.3 Probleemstelling / doelstelling

De Natuurtoets geeft antwoord op onderstaande vragen:

1. Komen er natuurwaarden voor, waarvoor het noodzakelijk is om een uitgebreide natuurtoets met mitigatieplan te laten uitvoeren om te beoordelen in hoeverre het project handelingen bevat die in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (soortbescherming).
2. Zijn er mogelijke effecten op de Natura 2000-instandhoudingsdoelen waardoor er een passende beoordeling gemaakt moet worden (gebiedsbescherming / Wet natuurbescherming).

2 Soortbescherming – Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor het soortenbeleid deelt de Wet natuurbescherming de soorten in drie beschermingsregimes, namelijk vogels (EU-Vogelrichtlijn), soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten.

2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). De lijst met jaarrond beschermde vogels staat in bijlage 3.

2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd. Het Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn is ten aanzien van verstoring strikter dan het Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn. Mogelijk zijn de in de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn genoemde vogels strikter beschermd dan soorten die van nature in Nederland voorkomen en niet in deze bijlagen staan. Grotendeels betreffen het in Nederland zeldzame en doortrekkende soorten of dwaalgasten. Een aantal soorten zoals bijvoorbeeld de pimpelmees zijn algemeen in Nederland.

2.3 Beschermingsregime andere soorten

Dit zijn de in de bijlage van Wet natuurbescherming genoemde soorten. Het gaat hier om de bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 – 3.11 Wet natuurbescherming). Voor de zoogdier- amfibie- en reptielsoorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantsoorten te beschermen. Omdat er ook veel algemene soorten in staan genoemd is de verwachting dat er weer een verdeling komt van meer en minder strikt beschermde soorten (vergelijkbaar met de tabellen 1, 2 en 3 van de Flora- en faunawet). Deze kan echter per provincie verschillen (zie bijlage 5).

2.4 Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

2.5 Veranderingen t.o.v. Flora- en faunawet

Een belangrijke verandering zijn de lijsten met beschermde soorten. Er zijn soorten die onder de Flora- en faunawet beschermd waren (tot 1-1-2017) en onder de Wet natuurbescherming niet meer en andersom. Zo is een aantal soorten planten (orchideeën), insecten en vissen (o.a. Kleine modderkruiper en Bittervoorn zonder binding met Natura 2000-gebieden) vanaf 2017 niet meer beschermd. Voorbeelden van soorten waarvoor nu geen ontheffing nodig is bij ruimtelijke ingrepen en na 2017 wel, zijn de Egel en de Bosmuis (er geldt nu een vrijstelling) en de Mercurwaterjuffer, de Kleine ereprijs en de Molmuis (nu niet beschermd).

De beschermde status van soorten kan per provincie gaan verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening (POV) vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan geen ontheffing nodig voor werkzaamheden.

2.6 Provinciale Omgevingsverordening Overijssel (POV)

Op basis van de bevoegdheden in de Wet natuurbescherming hebben de Provinciale Staten van Overijssel op 7 december 2016 besloten hoofdstuk 7 Natuur in te voegen in de Omgevingsverordening Overijssel 2009. En al daarvoor op 25 oktober 2016 hebben Gedeputeerde Staten van Overijssel de Beleidsregel Natuur Overijssel 2017 vastgesteld. Op 1 januari 2017 zijn deze provinciale regels in werking getreden, net als de Wet natuurbescherming waarop deze regels zijn gebaseerd.

In hoofdstuk 7 van de Omgevingsverordening en in de Beleidsregel worden een aantal taken en bevoegdheden die al bij de provincie belegd waren op dezelfde wijze voortgezet en in een nieuw jasje gestoken. Daarnaast zijn een aantal nieuwe taken en bevoegdheden vormgegeven die voorheen bij het Rijk lagen.

De invoeging van Hoofdstuk 7 Natuur Omgevingsverordening Overijssel 2009 en de Beleidsregel Natuur 2017 zijn mede tot stand gekomen met partners waar de provincie Overijssel mee samenwerkt.

Artikel 7.4.1 Bestrijding schade luidt:

1. In afwijking van het bepaalde in artikel 3.10, eerste lid, onder a van de Wet is het toegestaan om de in bijlage 7.4.I (*in deze toets bijlage 5*) bij deze paragraaf aangewezen soorten opzettelijk te doden, en te vangen. Tevens is het in afwijking van het bepaalde in artikel 3.10, eerste lid, onder b van de Wet toegestaan de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
2. Het eerste lid is alleen van toepassing voor zover de handeling niet reeds op grond van een door de minister goedgekeurde gedragscode als bedoeld in artikel 3.31, eerste lid, van de Wet is vrijgesteld.
3. De in het eerste lid genoemde vrijstellingen gelden ten behoeve van de in bijlage 7.4.I, bij de betreffende soort genoemde belangen, voor de gehele provincie Overijssel, onder gebruik van de hier genoemde middelen en onder de hierin genoemde voorschriften en beperkingen.
4. Van de in het eerste lid bedoelde vrijstellingen kan alleen gebruik gemaakt worden indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

In bijlage 5 van deze natuurtoets staan de soorten vermeld welke op grond van de POV vrijgesteld worden.

Figuur 3. Huisemus.

3 Ligging onderzoeksgebied en onderzoeksopzet

3.1 Ligging onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied voor de Wet natuurbescherming beperkt zich tot de percelen waarop de ingreep plaatsvindt en de directe omgeving (zie figuur 1). Voor de effecten op Natura 2000-gebieden is in hoofdstuk 6 ook gekeken naar het aspect externe werking.

3.2 Onderzoeksmethode

Deze natuurtoets is gebaseerd op bronnenonderzoek en een veldbezoek. Aan de hand van expert judgement door een ecoloog, die ook het veldbezoek heeft uitgevoerd (Ir. A. Fopma van *Fopma NatuurAdvies*) is ingeschat wat de beschermde natuurwaarden zijn en de te verwachten effecten.

3.2.1 Bronnenonderzoek

Gekeken is naar de volgende bronnen:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, zie samenvatting in Bijlage 4).
- Literatuur (zie hoofdstuk 8).

3.2.2 Veldbezoek

Er heeft 1 veldbezoek op de planlocatie en de naaste omgeving plaatsgevonden.

Datum: 31 mei 2017
Tijdstip: 17.25 – 17.55 uur
Weersbeeld: droog, licht bewolkt.
Temperatuur: 20° Celsius.

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de potenties van het plangebied voor beschermde diersoorten en de mogelijke functies. Op basis van expert judgement is een inschatting gemaakt wat de mogelijke effecten zijn van de ingreep op beschermde soorten.

4 Inventarisatie natuurwaarden

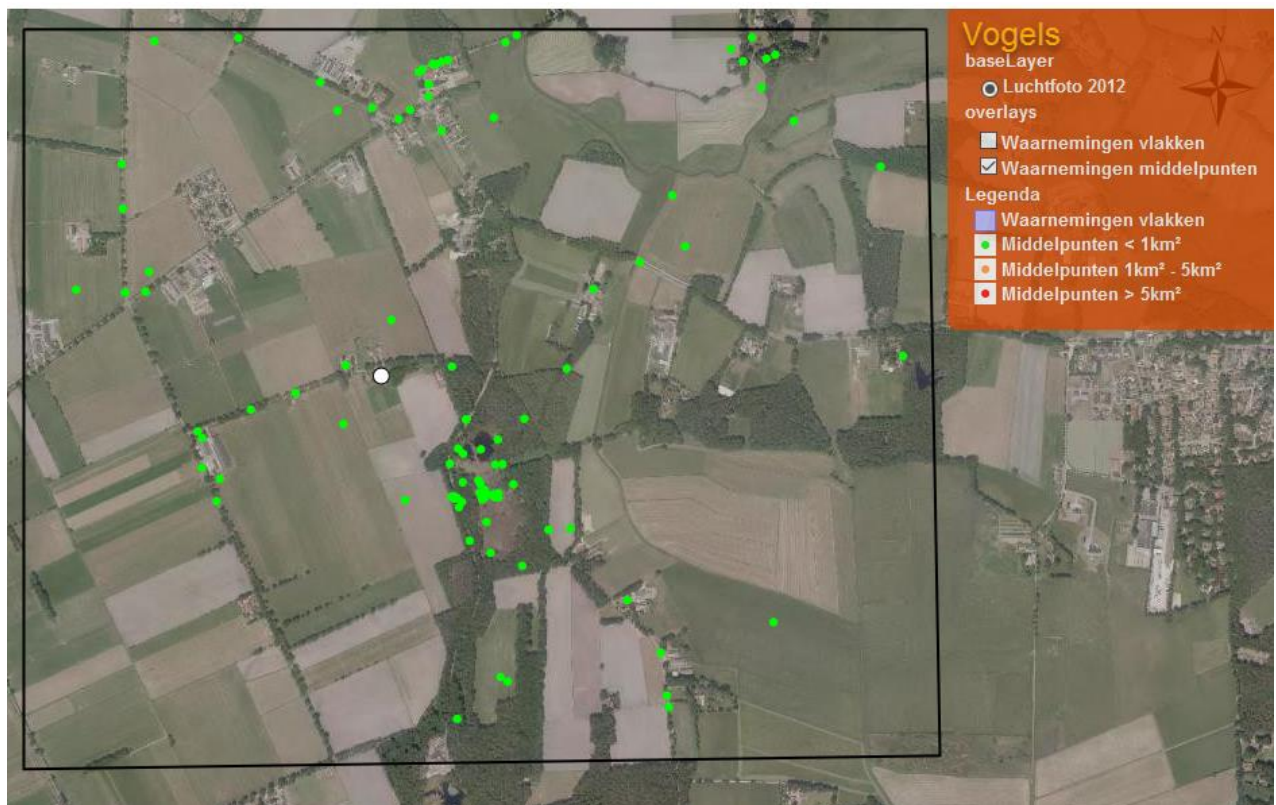
4.1 Vogels (Wnb § 3.1)

4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In het onderzoeksgebied (figuur 1) zijn 144 waarnemingen (zie figuur 4) van vogels geregistreerd, verdeeld over 50 soorten. Hierbij zijn 5 'jaarrond' beschermde vogelsoorten. Het betreft de Buizerd, Gierzwaluw, Huismus, Kerkuil en Ooievaar.

Onder de Wet natuurbescherming zijn vaste rust en verblijfplaatsen en nesten van deze soorten jaarrond beschermd.

Figuur 4. Waarnemingen van vogels in het onderzoeksgebied. De witte stip wijst naar het plangebied (Bron: NDFF).

Buizerd:	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Gierzwaluw:	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Huisemus:	2 waarnemingen met broedindicatie langs de Gemeenteweg.
Kerkuil:	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Ooievaar:	3 waarnemingen met broedindicatie langs de Gemeenteweg en 1 waarneming langs de Drafkostweg.

Tabel 1. Waargenomen vogelsoorten in onderzoeksgebied (Bron: NDFF)

Soort	Soort	Soort
Bijeneter	Grote Bonte Specht	Ringmus
Boerenwaluw	Holenduif	Rode Wouw
Bonte Vliegenvanger	Houtduif	Roodborst
Boomklever	Huismus	Roodborsttapuit
Boomkruiper	Ijsvogel	Spreeuw
Boomleeuwerik	Kauw	Staartmees
Boompieper	Keep	Tijftjaf
Bosuil	Kerkuil	Tuinfluit
Bruine Kiekendief	Kleine Bonte Specht	Vink
Buizerd	Kleine Zwaan	Waterral
Fitis	Koekoek	Winterkoning
Gekraagde Roodstaart	Koolmees	Witte Kwikstaart
Gierzwaluw	Kramsvogel	Wulp
Goudhaan	Kuifeend	Zwarte Kraai
Grasmus	Merel	Zwarte Roodstaart
Groene Specht	Ooievaar	Zwartkop
Groenling	Pimpelmees	50 soorten

4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)

Aangetroffen soorten

Op het erf zijn tijdens het veldbezoek enkele vogelsoorten waargenomen. Het betreft: Huismussen (2-4 expl.) en Boerenwaluw (> 10). Koolmees en Pimpelmees broedt in tuin.

Ten aanzien van alle jaarrond beschermde soorten welke in het onderzoeksgebied voorkomen is het plangebied, met uitzondering van de Huismus, ongeschikt als broedgebied. De aanwezigheid kan op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 5. Detailopnamen.

Huismus: Tijdens het veldbezoek werden minimaal 2 en maximaal 4 vrouwtjes Huismus waargenomen. Eén maal werd gezien dat het vrouwtje voer in haar bek had. Het duidt op de aanwezigheid van het broedsel. De dak rond de voorste dakkapel is geschikt voor Huismussen. Hier zit naar verwachting 1 of 2 paar. Dit gedeelte blijft bestaan. Ook de bijgebouwen zijn geschikt voor de Huismus.

De verwachting is dat er onder het dakbeschot van het achterste gedeelte geen Huismussen zit. De deel en de hooizolder waren vrij van krijtstrepen. Er stak ook geen strootjes uit de dakpannen. Omdat we niet achter de asbestplaten kunnen kijken, gaan we ervan uit dat er maximaal 0-1 paar in het achterste gedeelte zou kunnen broeden.

4.2 Vleermuizen (Wnb § 3.2)

4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Op basis van landelijke verspreiding (Bron: Zoogdierverseniging), zijn de volgende soorten mogelijk:

- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Laatvlieger
- Gewone grootoorvleermuis
- Watervleermuis
- Meervleermuis
- Franjestaart
- Baardvleermuis
- Brandt's vleermuis

In het gehele onderzoeksgebied (zie figuur 1) zijn op basis van de NDFF 4 waarnemingen van vleermuizen (allen Wnb § 3.2) gevonden.

Figuur 6. Waarnemingen Vleermuizen in het onderzoeksgebied in de periode 2012-2017 (Bron: NDFF)

4.2.2 Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar potentiële verblijfplaatsen en vliegroutes op basis van expert judgement.

Verblijfplaatsen

Dak: Dak van de boerderij worden vervangen en verlengd. Bestaande dak is ongeschikt voor vleermuizen.

Schoorsteen: Klein en smal en niet geschikt als verblijfplaats/

Beplating: Beplating alleen bij dakkapel. Deze zit strak en gesloten.

Spouwmuur: Niet toegankelijk voor vleermuizen.

Vliegroutes

Door de bouw op volledig open terrein, gaan er geen vliegroutes verloren. Na de bouw zal er voor vleermuizen weinig veranderd zijn.

Effecten op vleermuizen zijn uitgesloten.

4.3 Overige grondgebonden zoogdieren

4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In de directe onderzoeksgebied zijn een aantal beschermde soorten op grond van de Wnb geregistreerd.

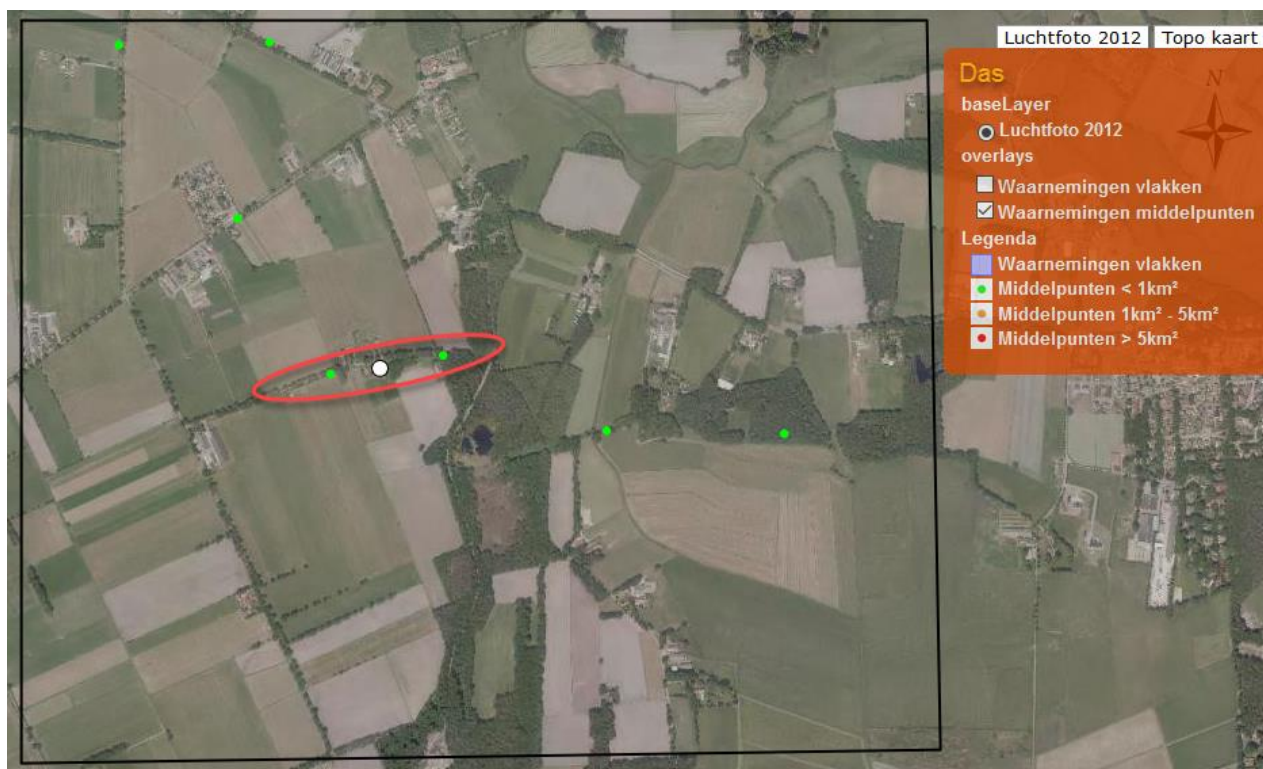
Tabel 2. Data grondgebonden zoogdieren NDFF 2012-2017 in onderzoeksgebied.

Soort	Wet natuurbescherming
Bruine rat	onbeschermd
Bunzing	Wnb § 3.3 ¹
Das	Wnb § 3.3
Eekhoorn	Wnb § 3.3
Haas	Wnb § 3.3 ¹
Mol	Wnb § 3.3 ¹
Ree	Wnb § 3.3 ¹
Steenmarter	Wnb § 3.3

Das: Betreft 7 waarnemingen, waarvan 2 in de directe nabijheid van het plangebied. Dit betreft 2 verkeersslachtoffers uit 2012 (zie figuur 7).

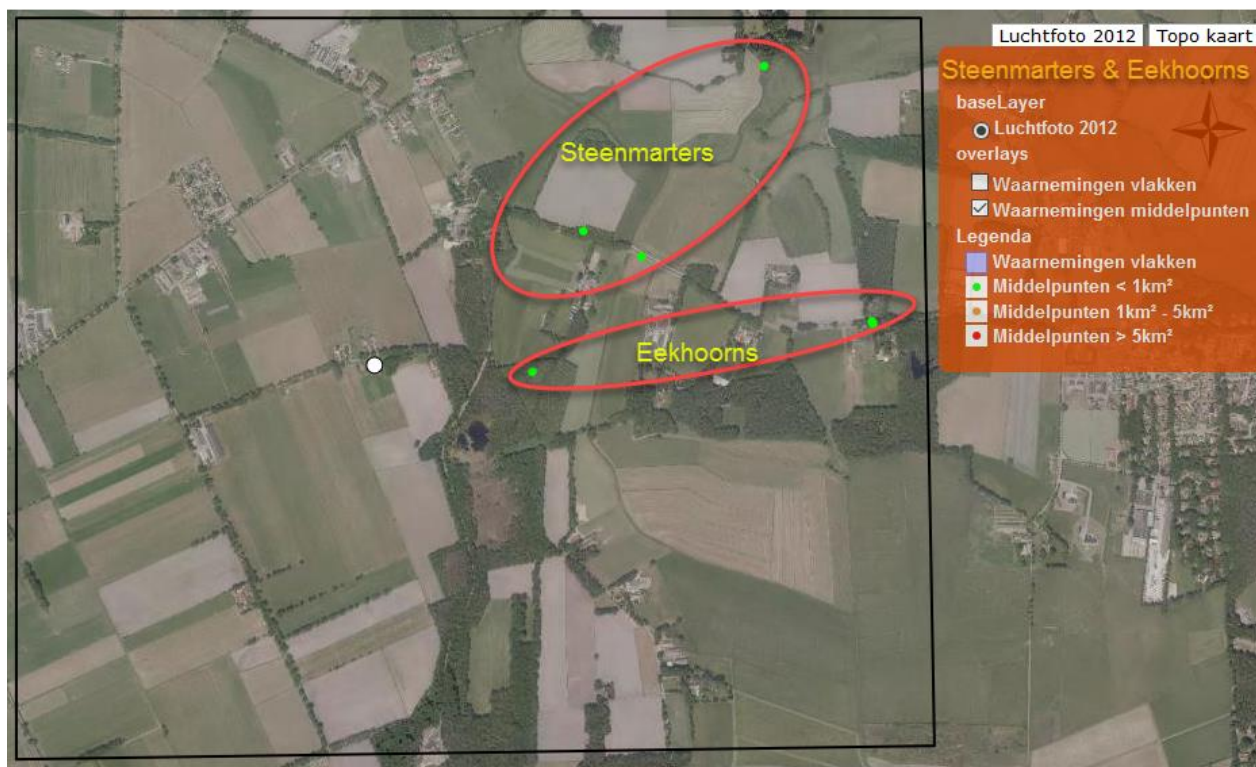
Eekhoorn: Betreft 3 waarnemingen, maar niet nabij plangebied (zie figuur 8).

Steenmarter: Betreft 3 waarnemingen, maar niet nabij plangebied. De 2 waarnemingen langs de Heerenweg zijn verkeersslachtoffers (zie figuur 8).

Figuur 7. Waarnemingen van Das in het onderzoeksgebied. De rode ovale geeft de 2 waarnemingen van doodgereden Dassen (beide 2012) in de nabijheid van het plangebied aan (Bron: NDFF).

¹ Soortenvrijstellingslijst voor ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer. De vrijstelling als bedoeld in artikel 7.4. lid 1 van de POV Overijssel. Zie bijlage 5.

Figuur 8. Waarnemingen van Steenmarter en Eekhoorn in het onderzoeksgebied (Bron: NDFF).

4.3.2 Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)

Tijdens de veldbezoeken zijn in het onderzoeksgebied geen grondgebonden zoogdieren waargenomen. Er zijn verder ook geen sporen van zoogdieren gevonden in het onderzoeksgebied. Het terrein is wel 'geschikt' voor kleine zoogdieren, zoals de Haas, Konijn, Huisspitsmuis, Egel, Huismuis, Bruine rat, Bosmuis etc.

4.4 Amfibieën, vissen en reptielen

4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

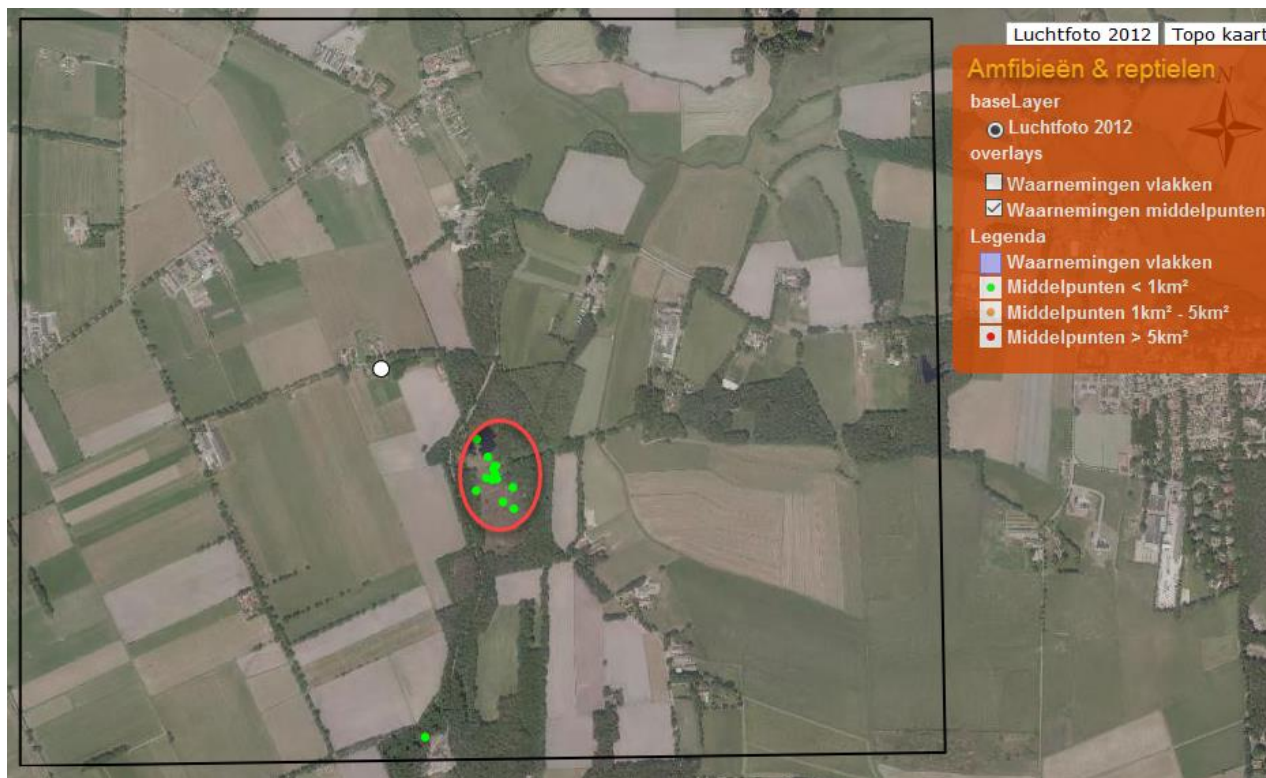
In de directe onderzoeksgebied zijn een aantal beschermde soorten op grond van de Wnb geregistreerd.

Tabel 3. Data grondgebonden zoogdieren NDFF 2012-2017 in onderzoeksgebied.

Soort	Wet natuurbescherming
Bruine kikker	Wnb § 3.3 ²
Gewone pad	Wnb § 3.3 ²
Levendbarende hagedis	Wnb § 3.3 ²
Heikikker	Wnb § 3.2

Heikikker: Soort komt voor in de Boswachterij Staphorst. Geen waarneming in de directe nabijheid van het plangebied (zie figuur 8).

² Soortenvrijstellingslijst voor ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer. De vrijstelling als bedoeld in artikel 7.4. lid 1 van de POV Overijssel. Zie bijlage 5.

Figuur 9. Waarnemingen van amfibieën en reptielen in het onderzoeksgebied (Bron: NDFF).

4.4.2 Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)

In het gebouw en op het gedeelte waarop wordt uitgebouwd is geen geschikt habitat aanwezig voor amfibieën, vissen of reptielen. Effecten zijn op voorhand uitgesloten.

4.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In het onderzoeksgebied zijn geen beschermde soorten dagvlinders, nachtvlinders of libellen aangetroffen. Wel:

- 17 onbeschermde soorten dagvlinders:

Atalanta, Bont zandogje, Boomblauwtje, Bruin zandogje, Bruine vuurvinder, Citroenvlinder, Dagpauwoog, Gehakkelde aurelia, Groentje, Groot koolwitje, Icarusblauwtje, Klein geaderd witje, Kleine vos, Kleine vuurvinder, Koevinkje, Landkaartje en het Oranjetipje.

- 11 onbeschermde soorten nachtvlinders:

Gamma-uil, Geel beertje, Gewone heispanner, Groot geelbandlangsprietje, Kastanjemineermotje, kleine beer, Kleine voorjaarsuil, Roodbandbeer, Seringenstelmtot, Vierbandspanner en de Zuringspanner.

- 19 onbeschermde soorten libellen:

Azuurwaterjuffer, Blauwe breedscheenjuffer, Bruine korenbout, Bruine winterjuffer, Gewone oeverlibel, Glassnijder, Grote keizerlibel, Houtpantserjuffer, Lantaarntje, Noordse witsnuitlibel, Smaragdlibel, Steenrode heidelibel, Tengere pantserjuffer, Viervlek, Vroege glazenmaker, Vuurjuffer, Watersnuffel, Weidebeekjuffer en de Zwarte heidelibel.

4.5.2 Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)

Er zijn tijdens het veldbezoek geen vlinders, libellen, of juffers waargenomen.

4.6 Vaatplanten

4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) / Natuurtoetshulp.nl

Er zijn 196 verschillende plantensoorten vastgesteld in het onderzoeksgebied. Hierbij zijn geen beschermde soorten aangetroffen.

4.6.2 Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)

Het terrein is volledig in gebruik als erf of tuin. Er zijn geen geschikte habitats voor beschermde soorten aanwezig.

5 Beoordeling Wet natuurbescherming

5.1 Vogels

Er zijn, met uitzondering van de Huismus (paragraaf 5.2), geen effecten op jaarrond beschermde vogelsoorten te verwachten. Wel kunnen er vogels broeden in de tuinen aan de voor- en achterzijde van de huizen.

Periode werkzaamheden (voorzorgsbeginsel)

Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om de werkzaamheden aan het dak voor het broedseizoen (globale richtlijn³ 15 maart - 15 juli) uit te voeren of te beginnen na 15 juli.

5.2 Huismus (Mitigatie)

Als richtlijn/handleiding voor het mitigatieplan is de Soortenstandaard Huismus (2011 en 2015) van Dienst Regelingen gebruikt.

Stap 1 Onderzoek aanwezigheid

Er heeft 1 veldbezoek plaatsgevonden op 31 mei 2017, waarop we speciaal naar nestlocaties van Huismussen hebben gekeken. In paragraaf 4.1.2 hebben wij onze bevindingen beschreven.

Zeker is dat de Huismus broedt op het erf. In ieder geval aan de voorzijde van het huis, rond de dakkapel. Er is een geringe kans dat er ook 1 broedpaar zit in het gedeelte dat verbouwd wordt.

Stap 2 Bepaal aantasting functionaliteit vaste verblijfplaats

Door de verbouwing gaat er mogelijk een bestaande nestplaats aan de achterzijde van de woning verloren. Het verdere leefgebied blijft intact. Als de verbouwing is afgerond zijn er nog wel geschikte broedlocaties aanwezig. Door de ingreep zal de soort niet verdwijnen als er geen vervangende nestplaatsen worden gecreëerd. Vervangende nestplaatsen zijn niet noodzakelijk, maar wel gewenst.

Door te werken buiten het broedseizoen wordt voorkomen dat jonge Huismussen gedood worden en/of eieren verloren gaan.

De aantasting betreft alleen het verlies van 0-1 broedlocaties. Er gaat geen dekking, foerageergebied of slaapplek verloren.

Stap 3 Gunstige staat van instandhouding

De landelijke staat van instandhouding wordt beoordeeld als matig ongunstig.

De wet beoogt geen statische populatiegrootte in stand te houden maar de populatie duurzaam in stand te houden. Dit betekent dat er tijdens en na de activiteiten voldoende voortplantende dieren in samenhang met voor elk type voldoende, geschikte en onderling bereikbare verblijfplaatsen moeten blijven voortbestaan. Ook moeten er voldoende uitwisselingsmogelijkheden tussen deelpopulaties mogelijk blijven. Niet elke, al dan niet tijdelijk, afname in één of meer van bovenstaande aspecten hoeft te betekenen dat de staat van instandhouding niet meer gewaarborgd kan worden. Voor het bepalen van het effect op de staat

³ **Broedseizoen:** Vogels worden met name beschermd tijdens het broedseizoen. Een belangrijke vraag is dus: Van wanneer tot wanneer duurt het broedseizoen? Vaak wordt als grove lijn gezegd dat het broedseizoen duurt van 15 maart tot en met 15 juli. Inderdaad broeden vogels met name in deze periode. De bescherming van vogels is echter niet gebaseerd op een datum, maar op het daadwerkelijke broedseizoen. Dat kan ook al voor 15 maart of na 15 juli zijn. Het broedseizoen begint niet pas wanneer de eieren gelegd zijn. Het broedseizoen gaat al van start met de paarvorming, territorium afbakenen en het bouwen van nesten. In deze tijdsspan worden vogels, hun nesten en eieren beschermd door de Wet natuurbescherming. Het nest mag niet verwijderd, verstoord of leeggehaald worden (Bron: Vogelbescherming Nederland).

van instandhouding moeten de effecten op de afzonderlijke aspecten in onderlinge samenhang in beeld worden gebracht.

Het beste kan in beeld gebracht worden of en waar de kwantiteit of kwaliteit van de habitat verandert en wat het effect is op de mate van algemeenheid in de nieuwe situatie en op de populatiestructuur. Bij het bepalen van het effect van de activiteiten op de gunstige staat van instandhouding moet ook rekening gehouden worden met mogelijke andere activiteiten in of nabij het plangebied die recent werden of tegelijkertijd worden uitgevoerd en mogelijk ook negatief effect hebben op de Huismus (cumulatieve effecten). Activiteiten die als gevolg hebben dat op enig moment niet meer voldaan kan worden aan het minimaal vereiste voor een levensvatbare populatie, zullen tot gevolg hebben dat de staat van instandhouding niet gewaarborgd kan worden.

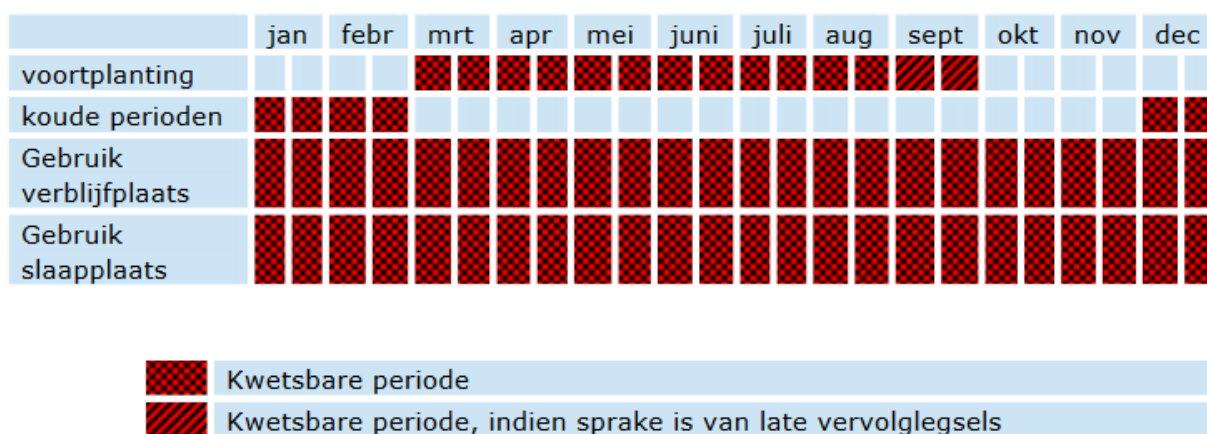
In de betreffende situatie zal door de ingreep de lokale populatie Huismussen niet instorten. Er zijn voldoende alternatieve broedgelegenheden in de wijdere omgeving. Er gaan door de ingreep wel 0-1 nestplaatsen verloren. Dit verlies kan en moet middels mitigatie opgevangen worden.

De lokale gunstige staat van instandhouding van de soort is niet in het geding.

Stap 4 Maatregelen

Tijdstip sloop

De mussen broeden onder de dakpannen. Omdat de Huismussen vanaf ca. 15 maart beginnen met nestelen, moet de vervanging van het dak voor die tijd aanvangen. Omdat het kan voorkomen dat er meerdere broedsel achtereen plaatsvinden geeft de soortenstandaard aan dat de kwetsbare periode loopt tot 1 oktober (zie figuur 10).

Figuur 10 Kwetsbare periode uitvoering maatregelen

Mitigatie verloren nestplaatsen

Voor elke verblijfplaats die zijn functie niet meer kan vervullen wordt gezorgd dat er meerdere nieuwe alternatieve verblijfplaatsen aanwezig zijn.

Een vervangen de verblijfplaats kan een al voor de betreffende functie aanwezige geschikte, maar nog niet in gebruik zijnde plek zijn. Als onderzoek aantoont dat die plekken niet aanwezig zijn kunnen nieuwe vervangende verblijfplaatsen worden gerealiseerd, mits deze de betreffende functie kunnen overnemen voor een vergelijkbaar aantal Huismussen.

Huismussen hebben de tijd nodig om aan nieuwe verblijfplaatsen te wennen. Gedurende deze gewenningsperiode moeten zowel de oorspronkelijke situatie als de nieuw aangebrachte vervangende voorzieningen beiden aanwezig zijn.

Dit betekent dat voordat de oude woning wordt gerenoveerd de alternatieve nestgelegenheden geplaatst moeten worden.

In geval voedsel geen beperking geeft is de Huismus zeer flexibel in het innemen van allerlei typen vervangende verblijfplaatsen. Ook zal onder die omstandigheden, waarbij tevens sprake is van een al grote aanwezige populatie, een mussenhotel (een kast met meerdere verblijfplaatsen bijeen) eerder door

meerdere paartjes worden ingenomen, terwijl dat onder andere omstandigheden niet snel het geval zal zijn.

Omdat er nestgelegenheid voor 0-1 paar verloren gaat, dient er voor 2 paar alternatieve nestgelegenheid geboden te worden. Hiervoor zijn de volgende oplossingen:

Tijdelijk.	Plaatsing van minimaal 2 mussennestkasten binnen een straal van 50 meter. Deze dienen minimaal 3 maanden voor de sloop al aanwezig te zijn (gewenningsperiode). Na afloop moeten deze nog minstens een jaar blijven hangen.
Permanent.	Plaatsing van een mussenvide onder het nieuwe dak.

Figuur 11 Voorbeelden mussenvide

Voor de vervangende verblijfplaatsen geldt:

- Zo dicht mogelijk bij de locatie van de oorspronkelijke verblijfplaats worden geplaatst en als dat niet mogelijk is, dan in de directe omgeving (in de regel binnen 200 meter, bij uitzondering 500 meter) van de oorspronkelijke verblijfplaats en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden liggen (ofwel binnen het plangebied!) In dit geval zou dat in de tuin of op het erf kunnen.
- Op minimaal 3 meter hoogte geplaatst moeten worden.
- Een minimale broedruimte van 15 x 8 centimeter hebben.
- ze op een voor de Huismus geschikte wijze en plek worden aangebracht. Zo mogen ze niet te heet worden in de middagzon, maar zich ook niet op een te koude locatie bevinden.
- Voorkeur heeft een noord of oost expositie of een ligging in de schaduw van een dakgoot of iets desgelijks.
- Ze van voldoende duurzaam materiaal moet en zijn en op een voldoende duurzame wijze worden bevestigd.
- Er voldoende veiligheid is tegen predatoren.
- Het materiaal waarvan ze zijn gemaakt niet behandeld is met chemische middelen.
- Ze minimaal drie maanden voor de start van de werkzaamheden (sloop) aanwezig zijn, om de vogels te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen.

Conclusie: De effecten kunnen volledig gemitigeerd worden.

Bouwbesluit

Bij de ontwikkeling van de Vogelvide is rekening gehouden met de voorschriften zoals opgenomen in het Bouwbesluit. De Vogelvide is getoetst aan het Bouwbesluit. Als uitkomst van deze toetsing is er door het Expertisecentrum Regelgeving Bouw (ERB) een gelijkwaardigheidsverklaring opgesteld, zodat de Vogelvide zonder conflict met het Bouwbesluit kan worden toegepast. Een onderdeel van deze gelijkwaardigheidsverklaring is de bevestiging van de dakbedekking aan het onderdak, dit kan betekenen dat de tweede dakpannenrij van onderen gerekend volledig dient te worden verankerd met (Euro-) panhaken.

5.3 Overige soorten

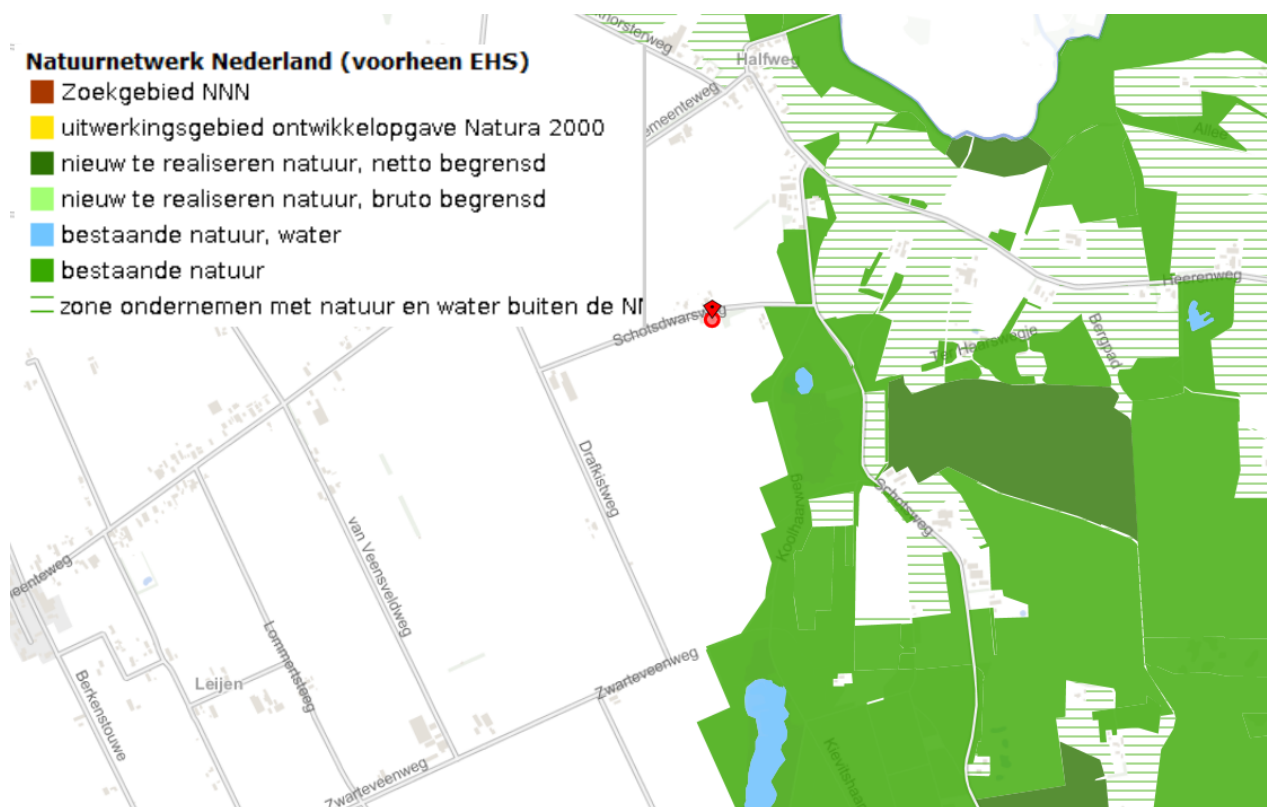
Voor de overige soorten flora en fauna geldt ook dat er geen ontheffing noodzakelijk is. Tijdens de werkzaamheden moet rekening gehouden worden met deze soorten, zodat deze zo min mogelijk verstoord worden. (voorzorgsbeginsel).

6 Gebiedsbescherming

6.1 EHS Overijssel

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Op de kaart is bestaande natuur, gerealiseerde nieuwe natuur en nog te realiseren nieuwe natuur te zien. De EHS helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Op 3 juli 2013 hebben Provinciale Staten de Actualisatie Omgevingsvisie vastgesteld (PS/2013/412). Daarmee staat ook de herbegrenzing van de EHS vast. De EHS maakt onderdeel uit van de Zone Ondernemen met Natuur en Water (ONW). Met de ONW-gebieden buiten de EHS wordt ruimte gecreëerd voor economische ontwikkelingen zoals de landbouw, recreatie en natuurgebonden woon- en werklocaties (bijvoorbeeld nieuwe landgoederen). De Zone Ondernemen met Natuur en Water is globaal begrensd. De EHS is op perceelsniveau begrensd.

Zoals uit figuur 12 blijkt ligt het plangebied (rode stip) niet in de EHS. Effecten kunnen dan ook worden uitgesloten.

Figuur 12. Overzicht van plangebied met ligging in het NatuurNetwerk Nederland / EHS. (Bron: Atlas van Overijssel).

6.2 Wet natuurbescherming - Natura 2000 gebieden

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn. Een voorbeeld is de Noordse woelmuis, die alleen nog maar in Nederland voorkomt.

Zoals uit figuur 13 blijkt ligt het plangebied niet in de directe nabijheid van een Natura 2000 gebied. Effecten zijn dan ook op voorhand uit te sluiten.

Figuur 13. Ligging van het plangebied nabij Natura 2000-gebied (geelgroen en lichtgroen). (Bron: Atlas van Overijssel).

7 Conclusies

7.1 Conclusie Wet natuurbescherming (Soorten)

Als de werkzaamheden conform de in paragraaf 5.1 gestelde voorwaarde worden uitgevoerd, dan kunnen effecten op broedvogels voorkomen worden en is er voor vogels geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Er is ook voor de overige natuurwaarden geen ontheffing noodzakelijk.

In tabel 4 zijn de effecten samengevat. Wij adviseren wel om deze conclusie (het rapport) door het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning (Gemeente Staphorst) te laten bevestigen.

Het is ook raadzaam, maar geen wettelijke verplichting, om het rapport voor te leggen ter beoordeling aan de provincie Overijssel. In dit geval is de noodzaak minder groot omdat er geen bijzondere mitigerende maatregelen in het rapport zijn voorgeschreven en effecten op voorhand zijn uitgesloten.

Tabel 4. Overzicht conclusies aangaande verstoring en de eventueel te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Ingreep verstorend	Nader onderzoek noodzakelijk	Wnb-ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Vogels	Broedvogels	Nee, mits..	Nee, mits	Nee	Zie paragraaf 5.1 en 5.2
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	Nee	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	-
	Vliegroutes	Nee	Nee	Nee	-
Overige zoogdieren		Nee	Nee	Nee	-
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	-
Reptielen		Nee	Nee	Nee	-
Vissen		Nee	Nee	Nee	-
Libellen en vlinders		Nee	Nee	Nee	-
Vaatplanten		Nee	Nee	Nee	-

7.2 Conclusie EHS

Er zijn geen effecten op het EHS / NNN te verwachten.

7.3 Conclusie Wet natuurbescherming (gebieden)

Er zijn geen effecten op de Natura 2000-gebieden te verwachten. Een vergunning op grond van Wet natuurbescherming is dan ook niet noodzakelijk.

8 Bronnen

8.1 Literatuur

- Bijlsma, R.G. (et al) 2001, Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2) GMB uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Dienst Regelingen – Soortenstandaard Huismus versies december 2011 en 2015.
- Dietz, C. (et al.) 2009, Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, Tirion Natuur.
- Fopma, A, 2011 QuickScan natuurwaarden Gemeenteweg 207, Staphorst; Fopma NatuurAdvies Rapport 2011-13, Apeldoorn.
- Fopma, A, 2012. QuickScan natuurwaarden Oude Rijksweg 324, Rouveen; Fopma NatuurAdvies Rapport 2012-34, Apeldoorn.
- Fopma, A, 2013. QuickScan Lommertsteeg 6, Staphorst; Fopma NatuurAdvies Rapport 2013-52, Apeldoorn.
- Fopma, A, 2015. QuickScan natuurwaarden Portiekstraatje 1, Staphorst; Fopma NatuurAdvies Rapport 2015-77, Apeldoorn.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2003. Europese Natuur in Nederland; Habitattypen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2008. Europese Natuur in Nederland; Soorten van de Habitatrichtlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Krijgsveld, K.L., Smits, R.R. & Winden J. van der 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie, Bureau Waardenburg Rapport 08-173, Culemborg.
- Lange R. (et al.) 1994. Zoogdieren van West-Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- SOVON 1987, Atlas van de Nederlandse Vogels.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002 Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000, Nederlandse fauna 5, Naturalis, KNNV-uitgeverij Leiden.
- SOVON & CBS 2005, Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk, SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

8.2 Geraadpleegde websites

• www.rijksoverheid.nl &	[wetgeving]
• website.provincie	[kaart EHS + Natura 2000]
• www.natuurloket.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.overheid.nl	[actuele wetteksten]
• www.waarneming.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.telmee.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.zoogdieratlas.nl	[waarnemingen zoogdieren]
• www.ndff.nl	

NATIONALE DATABANK
FLORA EN FAUNA

BIJLAGE 1 Algemene verbodsbepalingen van de Wnb

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

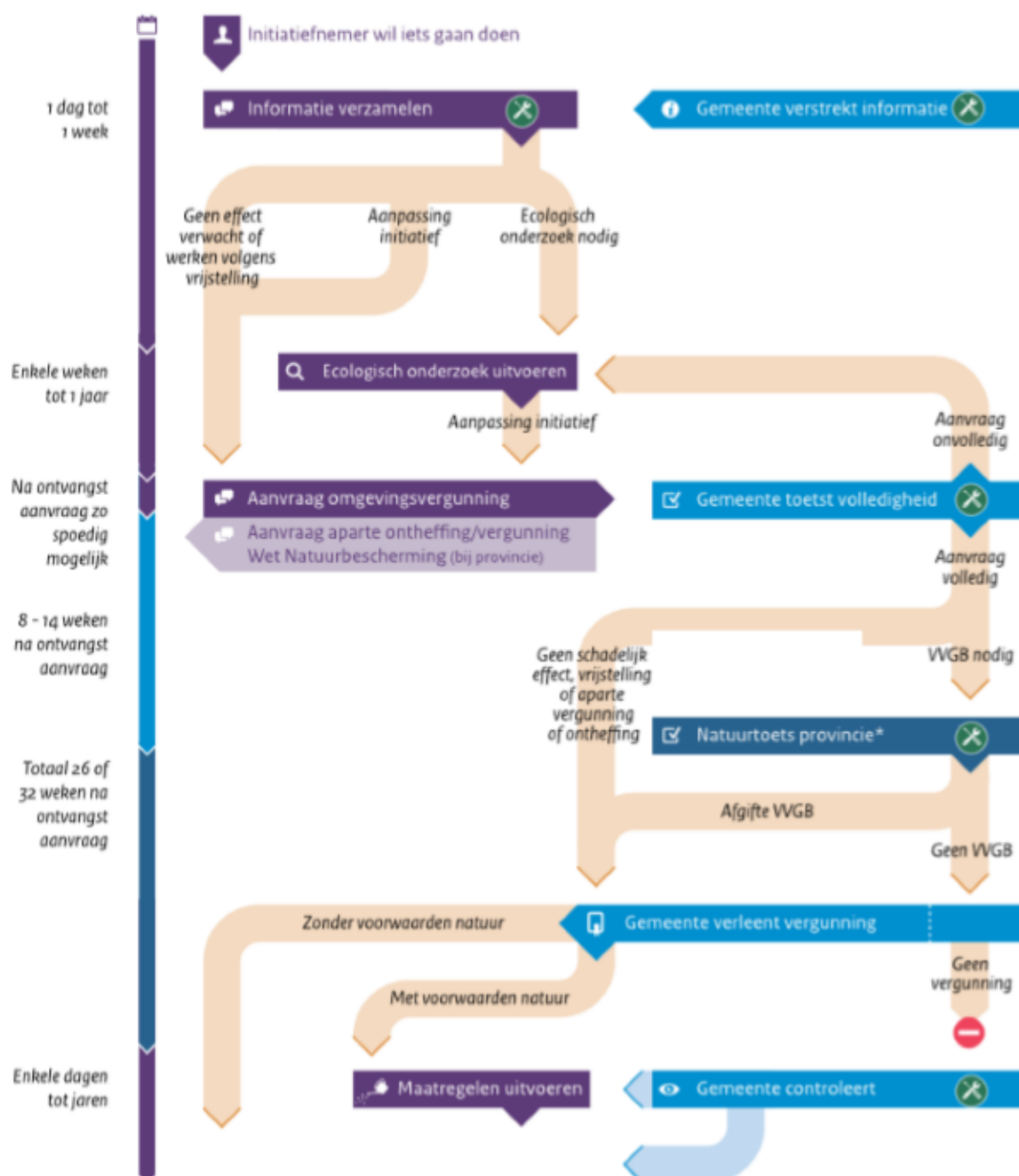
1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2 Proces beoordeling ontheffing Wnb

Verdere uitwerking van het schema op:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/routeplanner.aspx?subj=routeplanner#initiatiefnemer>

BIJLAGE 3 Jaarrond beschermde vogels

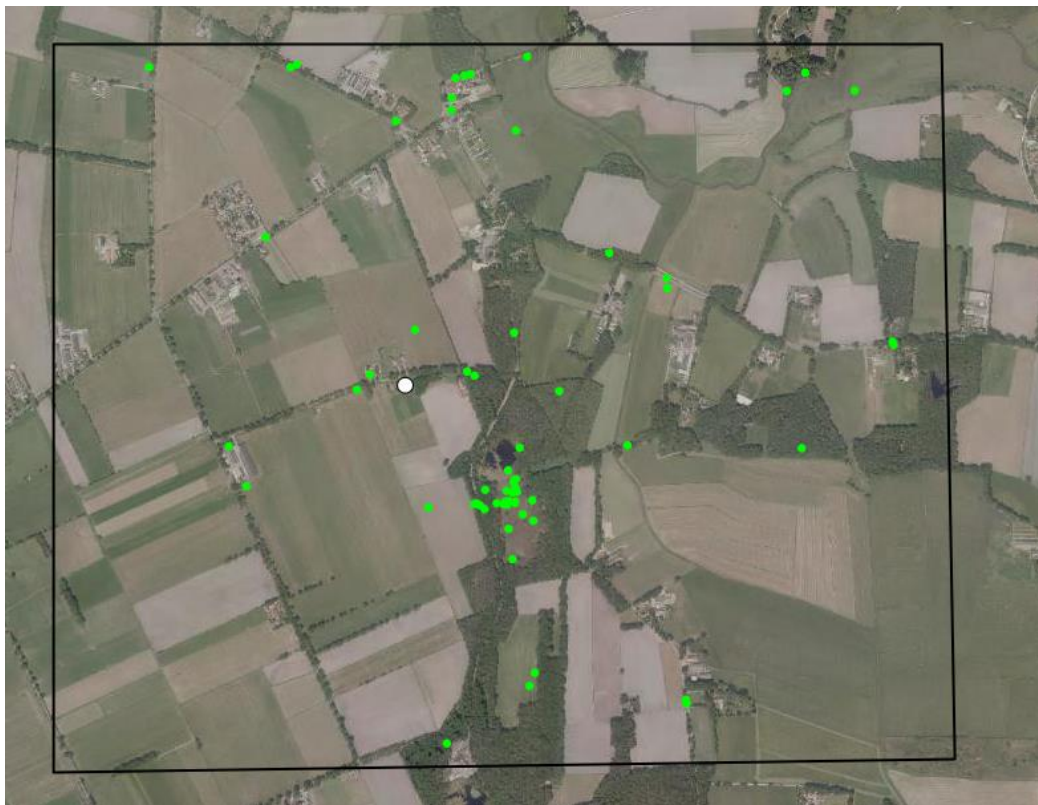
Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Nederlandse naam	Categorie	Nederlandse naam	Categorie
blauwe reiger	5	ruigpootuil	5
boerenwaluw	5	spreeuw	5
bonte vliegenvanger	5	tapuit	5
boomklever	5	torenvalk	5
boomkruiper	5	zeearend	5
bosuil	5	zwarte kraai	5
brilduiker	5	zwarte mees	5
draaihals	5	zwarte roodstaart	5
eidereend	5	zwarte specht	5
ekster	5	huismus	2
gekraagde roodstaart	5	kerkuil	3
glanskop	5	oehoe	3
grijs vliegenvanger	5	ooievaar	3
groene specht	5	ransuil	4
grote bonte specht	5	roek	2
hop	5	slechtvalk	3
		sperwer	4
huizwaluw	5	steenuil	1
ijsvogel	5	wespendief	4
kleine bonte specht	5	zwarte wouw	4
kleine vliegenvanger	5	boomvalk	4
koolmees	5	buizerd	4
kortsnavelboomkruiper	5	gierzwaluw	2
oeverwaluw	5	grote gele kwikstaart	3
pimpelmees	5	havik	4
Raaf	5		

BIJLAGE 4 Samenvatting NDFF

Wnb - Vogelrichtlijn

Bonte Vliegenvanger
Boomkruiper
Boomleeuwerik
Boompieper
Fitis
Grasmus
Groenling
Huismus
Koekoek
Koolmees
Merel
Ooievaar
Ringmus
Roodborst
Spreeuw
Tjiftjaf
Tuinfluiter
Vink
Winterkoning
Witte Kwikstaart
Wulp
Zwarte Roodstaart
Zwartkop

Wnb - Habitatrichtlijn

Heikikker
Laatvlieger
Rosse vleermuis
Watervleermuis

Wnb - andere soorten

Bruine kikker
Bunzing
Das
Eekhoorn
Gewone pad
Haas
Levendbarende hagedis
Ree
Steenmarter

BIJLAGE 5 POV OVERIJSEL

Soortenvrijstellingslijst voor ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer

Soorten als bedoeld in artikel 7.4.1, eerste lid POV Overijssel

Soort	Aardmuis
	Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	Vangkooien
Specifieke voorschriften:	n.v.t.
Soort	Bosmuis
	Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	Vangkooien
Specifieke voorschriften:	n.v.t.
Soort	Bruine kikker
	Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied; In het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.

Toegestane middelen/methoden:	Schepnetten
Specifieke voorschriften:	t.b.v. belang van bescherming van wilde flora of fauna: alleen vrijstelling voor vangen
Soort	Bunzing Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	Vangkooien
Specifieke voorschriften:	n.v.t.
Soort	Dwergmuis Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	Vangkooien
Specifieke voorschriften:	n.v.t.
Soort	Dwergspitsmuis Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	Vangkooien
Specifieke voorschriften:	n.v.t.
Soort	Egel

	Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	Vangkooien
Specifieke voorschriften:	n.v.t.
Soort	Gewone bosspitsmuis Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	Vangkooien
Specifieke voorschriften:	n.v.t.
Soort	Gewone pad Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied; In het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	Schepnetten
Specifieke voorschriften:	t.b.v. belang van bescherming van wilde flora of fauna: alleen vrijstelling voor vangen
Soort	Haas Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van

natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Gebied: De gehele provincie

Periode: Gehele jaar.

Toegestane middelen/methoden: Vangkooien

Specifieke voorschriften: n.v.t.

Soort **Hermelijn**

Ruimtelijk ontwikkelingen;

Belang: Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Gebied: De gehele provincie

Periode: Gehele jaar.

Toegestane middelen/methoden: Vangkooien

Specifieke voorschriften: n.v.t.

Soort **Huisspitsmuis**

Ruimtelijk ontwikkelingen;

Belang: Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Gebied: De gehele provincie

Periode: Gehele jaar.

Toegestane middelen/methoden: Vangkooien

Specifieke voorschriften: n.v.t.

Soort **Kleine watersalamander**

Ruimtelijk ontwikkelingen;

Belang: Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied. ; In het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats

Gebied: De gehele provincie

Periode: Gehele jaar.

Toegestane middelen/methoden:	Schepnetten
Specifieke voorschriften:	t.b.v. belang van bescherming van wilde flora of fauna: alleen vrijstelling voor vangen
Soort	Konijn (niet gedomesticeerd) Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	Vangkooien
Specifieke voorschriften:	n.v.t.
Soort	Meerkikker Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied. ; In het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	Schepnetten
Specifieke voorschriften:	t.b.v. belang van bescherming van wilde flora of fauna: alleen vrijstelling voor vangen
Soort	Middelste groene kikker Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied. ; In het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	Schepnetten
Specifieke voorschriften:	t.b.v. belang van bescherming van wilde flora of fauna: alleen vrijstelling voor vangen
Soort	Ondergrondse woelmuis

	Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	Vangkooien
Specifieke voorschriften:	n.v.t.
Soort	Ree Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	n.v.t.
Specifieke voorschriften:	n.v.t.
Soort	Rosse woelmuis Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	Vangkooien
Specifieke voorschriften:	n.v.t.
Soort	Tweekleurige bosspitsmuis Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	Vangkooien
Specifieke voorschriften:	n.v.t.
Soort	Veldmuis
	Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	Vangkooien
Specifieke voorschriften:	n.v.t.
Soort	Vos
	Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	Vangkooien
Specifieke voorschriften:	n.v.t.
Soort	Wezel
	Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	Vangkooien
Specifieke voorschriften:	n.v.t.

Soort	Woelrat
	Ruimtelijk ontwikkelingen;
Belang:	Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
Gebied:	De gehele provincie
Periode:	Gehele jaar.
Toegestane middelen/methoden:	Vangkooien
Specifieke voorschriften:	n.v.t.